

Izola

ISABEL ABEDI

„Kuždesio“ autorė

Alma littera

Keturiolika

Jo nervai buvo tarsi plonyčio stiklo skaidulos. Dvi paras nemiegojo, akys paraudo, degė, kūnas atrodė tuščias ir pažeidžiamas, tarsi riba tarp jo ir išorinio pasaulio būtų išnykusi. Mirjam portretą apsuko kita puse, staiga nebegalėjo žvelgti į jos veidą, į kupinas meilės jos akis. Erdvė aplink jį, rodos, absurdiškai traukėsi ir kartu plėtėsi tarsi alsuojantis gyvis, kiekvienas judesys atrodė svetimas ir netikras. Netgi mirguliuojantis ekranas, prie kurio tiesė ranką, rodos, nebebuvo kliūtis, atrodė skystas, lyg būtum galėjęs jame pasinerti – į mišką, per kurį jaunuoliai dabar bėgo į kitą salos pusę, į urvą. Jie dar medžių tankynėje, tvirtai laiko žibintus, šviesūs šokčiojantys taškai, apsupti miško juodumos.

Jis pasitrynė peršinėčias akis ir atsigėrė vandens, gėrė dideliais gurkšniais iš butelio, kad atsikratytų šleikštaus skonio burnoje, paskui vėl įsmeigė akis į ekraną.

Paskutinę pamainą perėmė kameros asistentas, keletą ištraukų pasižiūrėjo jis pats, stebėjo, kaip Svenas sėdi prie ekranų, geria alų, rūko, krapšto nosį, laiko iškėlęs ant piršto galo sudžiūvusį snarglį ir apžiūrinėja jį tarsi keistą vabzdį. Mintis pastatyti kameras ir stebėjimo kambaryje, žinoma, geniali. Dabar Svenas su Mona pakeliui į

žemyną, ten liks iki kito vakaro. Mona – ji paliko Izolą savo noru. Pasimatymas su žudiku iškart po to, kai baigė piešti ir ant sienų sukabino darbus. Pamačius, kaip Vera apžiūrinėja Solo portretą, jam užgniaužė kvapą, kaip ir vėliau, kai išvydo ją stovint prie Solo lovos. „Ei...“ Ji vos prie jo nepriėjo. Jis tiesiog skaitė jos veide troškimą būti šalia Solo – ne, ne tik veide. Visą jos kūną traukė prie Solo. Tačiau kažkas ir sulaukė – kažkas, dėl ko ji atrodė dar patrauklesnė.

Ir tada jie iškeliavo – visi septyni, ir Mefistas su jais. Dabar kaip tik pasiekė uolėtą pakrantę kitoje salos pusėje. Darling su Alfa ėjo pirmi, vedė juos prie siauros įlankos su pilkšvo smėlio pakrante. Ji atrodė tarsi siauras pjautuvas tarp stačių uolų. Jau kokį pusvalandį truko atoslūgis, o dangus pilnas žvaigždžių. Krantas perdėm apaugęs mangrovėmis, jų šaknys styrojo iš dumblu apneštos žemės, kyšojo tarsi milžiniškų vorų kojų knibždėlynas. Urvo anga buvo kalne, kairėje nuo įlankos, ji lengva rasti ir tamsoje. Apskrita beveik kvadratinio metro ploto anga žiojėjo kalno papėdėje tarsi bedančiai nasrai.

Jie vienas paskui kitą dingo urve – tik Mefistas liko lauke. Sulojo tris kartus; lojimas skambėjo tarsi perspėjimas, tada juodas šuva atsigulė prie urvo angos. Koridoriuose įsijungė kameros.

Gerai. Jis ištuštino butelį. Įkvėpė, iškvėpė, ištiesė nugarą ir plačiai atmerkė akis. Gerai. Gerai. Gerai. Gerai. Reikia išlikti budriam – visiškai budriam.

DARLING JUOKAS aidėjo nuo urvo koridorių sienų. Žibintas mano rankoje virpėjo, ant sienų šokčiojo neryškių kontūrų drebantys šešėliai. Šešėliai, kurie, regis, norėjo mane sučiupti. Teko eiti susilenkus. Siaura šachta buvo vos metro aukščio, oras pri-

dvisęs ir drėgnas, trenkė puvėsiais, jūros dumbliais ir šimtmečių praeitimi. Tik įveikus trisdešimt penkis metrus (aš tikrai juos suskaičiavau), galėjau daugmaž atsitiesti. Ėjau priešpaskutinė voroje, už manęs žingsniavo Milkis. Prieš mane – Solo. Smėlį ant urvo dugno, kuris po kojomis atrodė kietas ir šlapias, keitė akmenys. Ankštas tunelis – juo pamažu skverbėmės pirmyn, – dar ilgokai smigo tiesiai į kalno gelmę, paskui šakojosi. Atsivėrė du koridoriai, vienas dingo deguto juodumo tamsoje, kitame mačiau Solo, matyt, sekantį paskui kitus, ir aš stengiausi nuo jo neatsilikti. Vis dar baugiai ankštas koridorius glotniomis jūros dumbliais aplipusiomis sienomis po valandžiukės staiga išplatėjo ir ėmė palengva kilti aukštyn. Žingsniavome vorele tarsi žąsiukai, turbūt jau visą valandą girdėjau tik mūsų žingsnių aidą, jį retsykais pertraukdavo tylus girkštelėjimas po kojomis. Oras dabar atrodė sausesnis. Manau, judėjome virš jūros lygio, bet paskui, maždaug po šimto metrų, koridorius vėl ėmė leisti ir įsiliejo į apskritą skliautuotą kokių penkiasdešimties kvadratinių metrų ploto patalpą. Stovėjome išsisklaidę, ir mūsų žibintai apšvietė tik kai kurias salės dalis, bet tai, ką pamačiau, užgniaužė kvapą. Akmeninės sienos švytėjo rausva, tarpais ir auksine, ruduma, nuo lubų, kurių aukščio negalėjau suvokti, kybojo stalaktitai – nuostabūs per tūkstančius metų susidarę dariniai, kai kur jie kone siekė žemę. Žibintų šviesoje jie mirguliavo visais įmanomais atspalviais: pieno baltumo, bronzos ar smiltainio, rausva, oranžine, tamsiai pilka, švelniai rožine ir melsva, jie buvo nesuskaičiuojamų formų, kaip žemyn svyrančios kolonos, kaip iltiniai dantys ar kardo ašmenys. Kai kurie panėšėjo į blyškius suakmenėjusius spygliuočius, o vienas stalaktitas man priminė ilgą pakumpusį pirštą.

Urvo dugnas buvo beveik lygus ir sausas. Tik tolimajame pasienyje išvydau kelis stalagmitus, kairėje telkšojo blizgančio juodo vandens tvenkinėlis. Jo paviršiuje atsispindėjo stalaktitai, bet iš pirmo žvilgsnio atrodė, kad jie kyla iš gelmės – iš magiško pasaulio giliai po žeme. Įspūdingiausias vis dėlto buvo šios požeminės salės centras, beveik tobulas apskritimas. Jį supo dideli nugludinti ir tarsi surikiuoti akmens luitai. Septyni. Man atėmė žadą. Tikrai septyni luitai.

– *Voila*, – Darling skėstelėjo rankas. – Štai ir mes. Na, ką pasakysit?

– Kad tave kur, – išgirdau Milkio balsą už nugaros. – Čia tai bent, kad tave kur.

Dabar visi stovėjome ir spoksojome į tuos akmens luitus. Žibinto šviesoje išvydau Elfės veidą, ji buvo prasižiojusi, staiga prajuko, juokėsi aukštu kaip varpelis balsu.

– Netikiu, – ištrūko jai. – Netikiu, kad mes tai darom. O toliau, ką veiksime toliau?

– Gersim vandenį! – Tai Džokeris. Jis klestelėjo ant vieno iš luitų ir atsegė kuprinę. Vilkėjo ilgą juodą plono audinio palta, siekiantį žemę, po juo baltus marškinėlius, ant kurių galėjau įskaičiuoti žodžius *neįmanoma* ir *palaižyt užpakalio*. Talpus butelis, kurį Džokeris ištraukė tarsi velnią iš dėžutės, tikrai atrodė kaip vandens butelis. Džokeris atsuko dangtelį, pridėjo kakliuką prie lūpų ir gerokai gurkstelėjo.

– Palaiminti trokštantieji, – paskelbė vypsodamas, – nes jie buvo pagirdyti. Kas kitas?

Ranką ištiesė Alfa. Atsigėrė. Pasiuntė butelį toliau, Milkui, šis dvejojamas gurkstelėjo ir susiraukė tarsi pajutęs skausmą.

– Šventoji Marija, – sušvokštė jis, – čiagi...

– Vanduo, – pertraukė jį Džokeris. – Grynas, švarus gydomas vanduo, puikiai taiso sveikatą ir atgaivina tamsią naktį. Solo? Ar tu irgi trokštantis?

Solo stovėjo tiesiai priešais mane, viena jo veido pusė buvo nušviesta auksinės šviesos ir šilta, kita, nusukta nuo žibinto, tamsi ir šalta. Jis padvejojo, bet paėmė butelį ir gurkštelėjo kelis nemažus, kone atkaklius gurkšnius, atgalia ranka nusibraukė lūpas ir perdavė butelį Darling, ši prieš atsigerdama sulaikė jo rankas.

Dabar Džokeris išsitraukė iš kuprinės šišą, arabišką vandens pypkę. Palaukė, kol butelis sugrižo jam, atsuko pypkės indą, pripylė jį permatomo skysčio iš didžiojo butelio, galvutę prikimšo pypkių tabako ir pridengė metaliniu sieteliu. Jo judesiai buvo ramūs, kone pagarbūs, tarsi atliktų šventą ritualą. Visi tylėjo.

Elfė įsitaisė šalia Milkio, atsirėmė jam į petį ir apsikabino. Džokeris uždegė anglies gabaliuką ir uždėjo rusenancią žariją ant sietelio. Tada iškilmingai truktelėjo kandiklį. Skystis inde suburuliavo, traškėdami pasklido dūmai. Jų šešėliai kilo prie lubų, sudarydami įvairius raštus ir ratus, paskui išsisklaidydavo šokčiojančioje žibintų šviesoje. Žiūrint į juos galvon atėjo Platono olos vaizdinys.

Mes, žmonės, visą gyvenimą praleidžiame tarsi urve, ir viskas, ką čia laikome tikrove, tėra tik jos šešėliai, tai Platonas norėjo pasakyti savo palyginimu. Kad pasiektume šviesą ir kartu su ja tikrovę, turime palikti saugų olos prieglobstį, o akinanti šviesa virš žemės iš pradžių mus baugins ir sukels skausmą.

Bet mes ne išėjome iš olos, o įlindome į ją, mes kaip tik ryžtingai nusižengėme taisyklėms, kurias buvo nustatęs Tempelhofas.

Džokeris traukė į plaučius alkoholio prisotintus dūmus žemu tėvu balsu tardamas „aaaaach“, tas garsas atsimušė į urvo sienas. Akimirką viešpatavo tylą, tarsi mes visi kartu būtume sulaikę kvapą ir laukę, kas dabar nutiks. Bet nenutiko nieko. Džokeris šyptelėjo, padavė šišą Milkiui, ir pypkė ėmė keliauti ratu, iš Milkio Elfei, iš Elfės Alfai, iš Alfos Darling, iš Darling Solo, iš Solo man.

Alkoholis nukeliavo tiesiai man į kraują, dar atmenu, kad dingtelėjo mintis apie kameras, ir nusijuokiau pagalvojusi, kad jos galėtų būti įmontuotos čia, urve. Net čia, šioje pirmykštėje vietoje, Tempelhofas gali mus matyti ir suprasti, kad skaidrus skystis Džokerio butelyje toli gražu ne švėstas vanduo. Tačiau jam aišku ir tai, kad jis sužlugdytų savo filmą, jei dabar įsikištų, o šito jis neleis. Jis nevaržys mūsų ir nekantraudamas lauks, kas toliau.

Kas toliau.

Mes susibūrėme glaudžiau, dabar visi sėdėjome ant akmenų. Šiša dar tris kartus apsuko ratą.

Žibintai buvo sustatyti ratu prie kojų. Šešėliai ant sienų įgydavo vis naujus pavidalus – drakonų, vaiduoklių ir pirmykščių pabaisų. Mes garsiai kikendami bandėme nuginti šalin baimę. Keista, bet visi buvome tarsi vienas, visi septyni, bent jau man taip atrodė.

Alfa uždėjo ranką Darling ant kelio, ji nusijuokė. Darling vilkėjo prigludusią kreminę suknelę su siaurutėmis petnešėlėmis. Prie iškirptės virš kairiosios krūties pastebėjau nedidelį įplyšimą, pamenu, kad atkreipiau į jį dėmesį.

Džokeris pasakojo istoriją apie vaiduoklius nenuleisdamas akių nuo Darling, tarsi norėtų ją praryti akimis. Elfė juokdamasi

užsidengė ausis ir dar labiau prisiglaudė prie Milkio. Solo žvilgsnis susitiko su manuoju, kartą, ne vieną kartą, atrodė, kad oras tarp mūsų virto elektra. Viename urvo kampe nuo skliauto lašėjo vanduo, jo aidas virpėjo mano krūtinėje. Kūnu tarsi liūties gūšiai perbėgdavo šiurpulys, krūtinė įkaito, jaučiausi lengva ir apsunkusi vienu metu, tarsi dalis manęs būtų norėjusi skristi, o kita dar labiau patraukti prie žemės. Alkoholis veikė – ir dar kaip!

Alfa turėjo grotuvėlį, ir kai po kiek laiko jį įjungė, pasigirdo „Faithless“ daina. „God is a DJ“, Alfa buvo nukopijavęs ją taip, kad nesibaigtų, ir klausėmės ištisai – taip garsiai, kad elektroniniai bosai skriejo atgal prie mūsų atsimušę į urvo sienas šimtus kartų. Nuotaika buvo visai kitokia nei prieš porą naktų paplūdimyje, visai kitokia. Gal dėl to, kad vieta kita, gal dėl tamsos, ankštumo šioje akmeninėje skliautuotoje patalpoje, gal dėl to, kad nebuvo nei mėnulio, nei žvaigždžių, nei dangaus, nei paplūdimio, nei jūros, nei žemės – galbūt tas pirmykštis jausmas, kuriame ištirpo mano mintys, galbūt ir alkoholis, o gal tiesiog visa ta susitvenkusi įtampa išsiveržė alkana ir ištroškusi tarsi ilgai nelaisvėje laikytas žvėris.

Džokeris pasakė: *Žudikas šiandien stabtelės, o mes pasistengsim pakelti ūpą.* Lygiai taip ir buvo.

Muzika – ekstazėn varantis *house*, *trip-hop* ir *soul* mišinys – mus užvaldė, archajišku agresyviu būdu įsikverbė į mus, o nosinis dainininko balsas tarsi išdainavo pamokslą, nuo kurio negalėjo pasprukti nė vienas iš mūsų. Žodžiai tiko taip puikiai, tarsi daina būtų buvusi parašyta specialiai mums ir šiai vietai. Niekuomet neužmiršiu tos dainos, kiekviena eilutė, kiekvienas žodis giliai įsikverbė į mane, tarsi įdagas, tarsi akustinė tatuiruotė.

This is my church
This is where I heal my hurts
It's a natural grace
Of watching young life shape
It's in minor keys
Solutions and remedies
Enemies becoming friends
When bitterness ends
This is my church
This is my church
This is where I heal my hurts
It's in the world I become
Contained in the hum
Between voice and drum
It's in the change
The poetic justice of cause and effect
Respect, love, compassion
This is my church
This is where I heal my hurts
For tonight
Godi s a DJ
Godi s a DJ
This is my church.*

* Tai mano bažnyčia / Čia aš gydau savo žaizdas / Natūrali malonė / Stebėti, kaip klostosi jauno žmogaus gyvenimas / Maži rakteliai / Į sprendimus ir išgydymą / Priešai tampa draugais / Kai baigias pyktis / Tai mano bažnyčia / Tai mano bažnyčia / Čia aš gydau savo žaizdas / Pasaulyje atsiduriu / Tarp balso ir būgno / Virsmo / Poetinis priežasties ir padarinio teisingumas / Pagarba, meilė, atjauta / Tai mano bažnyčia / Čia aš gydau savo žaizdas / Šį vakarą Dievas yra didžėjas / Šį vakarą Dievas yra didžėjas / Tai mano bažnyčia (*pažodinis vertimas*).

Taip, urvas tapo mūsų bažnyčia, o ši daina – mūsų malda.

Džokeris atsistojo pirmas. Tarsi ceremonmeisteris žemai nusilenkė visai draugijai, tada, neištraukdamas kumščių iš švarko kišenių, plačiai išskėtė rankas ir juodas jo paltas išsiskleidė tarsi šikšnosparnio sparnai. Juokdamasis atkragino galvą ir leidosi šokti. Mes pasekėme juo.

Šokome, tarsi nebūtų jokios rytdienos. Sviedėme savo kūnus šaltiems reikliams bosams, bridome į vis smarkesnę svaigulį, prakaitas karštais upeliais sruvo man per kaklą ir varvėjo tarpkrūčiu, plaukai sušlapo tarsi nusimaudžius duše, pajutau vandens lašus ant plikų rankų ir sūrias ašaras ant skruostų – jos degino tarsi ugnis, ir tuo pat metu nusijuokiau, tai buvo gurgenantys, išlaisvinantys garsai, jie skverbėsi paviršiun tarsi iš požeminės versmės. Kartais atsimerkdavau ir išvysdavau Solo. Jis laikė rankose berimbau, lyg karščiuodamas glaudė prie savęs ir stūmė tolyn instrumentą, buvo pusnuogis, oda blizgėjo nuo prakaito, akys užmerktos; staiga prie jo šokdama priartėjo Darling, rankose laikė didįjį Džokerio butelį, šviesių plaukų sruogos tarsi baltos liepsnos švysčiojo apie galvą. Solo čiupo butelį ir ėmė gerti, jam iš nugaros prisartino Džokeris. Jis trūktelėjo Darling už peties, bet tada aš vėl užsimerkiau – nenorėjau nieko matyti, nieko galvoti, norėjau tik būti, būti *ne sa-vyje*, ir šokti, šokti, šokti.

Kad kažkas užgesino žibintus, pastebėjau tik tuomet, kai aplink mane pasidarė tamsu. Taip tamsu, jog nerandu žodžių tai tamsai apibūdinti. Tai buvo bevardė visa praryjanti tamsybė. Kurtinančiu garsu tebetrenkė muzika. Staiga sustojau, stovėjau sustingusi, bet širdis siautė, lyg pašėlusis bilsnojo krūtinėje, kūnas virpėjo, ir

nelauktai muzika nutilo. Kol tylą įgijo pavidalą, teko laukti kankinamai ilgai. Pagaliau ji tapo tokia pat galinga kaip tamsa, o kartu su ja mane apėmė baimė, tokios baimės nebuvau jautusi niekuomet anksčiau ir nebepajutau vėliau. Tai buvo baimė be priežasties, galbūt dėl to tokia begalinė. Ir miške, į kurią mus piktai pajuokavęs įviliojo Džokeris, buvo tamsu, bet toji tamsa alsavo ir, tegu ir neįaukiai, bet buvo gyva, o čia, apačioje, be žibintų buvo tamsu tarsi kape – tikraja to žodžio prasme buvo *mirtinai tylu*.

Kiek laiko praėjo? Kelios sekundės? Minutės? Valandos? Nežinojau, buvau praradusi laiko ir erdvės nuovoką, sykiu mano juslės, visos mano kūno gijos buvo ištempusios taip, kad, rodės, trūks. Kai kažkas palietė man ranką, surikau, į mano riksmą atsakė kitas. Elfė. Kažkas sukikeno. Tada trečias riksmas, spigus tarsi dūžtantis stiklas.

– Po galais, uždekit šviesą!

Vėl kikenimas, tada tylą. Lekavimas, po to krioktelėjimas. Džokeris?

– Ei, baikit tas nesąmones, aš bijau!

Tylą, žingsniai, švokštimas, lekavimas, kriokimas – tylą.

Aimana – ji ištrūko iš mano burnos, bet skambėjo neatpažįstamai, siaubingai svetima. Kur kiti... kur... aš? Mano plaštaką sugriebė kita ranka, smulki, putni ir karšta, išgirdau verkšlenant Elfę, kad tai ji, ji suspaudė man pirštus, tas skausmas kone džiugino, nes leido patikėti, kad egzistuoju. Uodžiau urvą, uodžiau tamsą. Buvau permirkusi prakaitu, baime ir alkoholiu, tamsa prislėgė tarsi šaltas juodas paltas, prispaudė ir išsitempė, nusinešė su savimi.

– Po galais! Ar kas nors galų gale uždegs šviesą?

Balsas buvo panašus į Milkio, regis, sklido mums už nugarų, bet gal ir iš kairės ar dešinės. Užsimerkiau ir vėl atsimerkiau, bet nepajutau jokie skirtumo. Tamsa ėmė suktis.

– Džokeris teisus, Alfa. – Tai Darling balsas, tarsi skystas medus. – Tikrai turėtum imtis ko nors nuo blogo burnos kvapo.

Tyla, tada pasipiktinęs žioptelėjimas.

– Tu, prakeikta šliundra!

Žingsniai, bildėjimas, tekstelėjimas – tiesiai po manimi. Staigiai atitraukiau koją. Matyt, įmyniau į balą. Vanduo prasisunkė į batą ir šaltais liežuviais ėmė liežti kojų pirštus.

– Prašau, *prašau!* Man bloga!

Elfė. Balsas apgailėtinas, rodos, ji dūsta. Čežėjimas, žingsniai, ausyse ėmė tvinkčioti, kietai ir skausmingai, judėjau, bet nežinau kur, visiškai nesigaudžiau, jaučiau tik Elfės ranką, ji vis stipriau gniaužė man pirštus.

Kameros mato daugiau nei žmogaus akis... jos mato netgi akli-noje tamsoje.

– Po galais, kokios čia nesąmonės!

– Man taip bloga, o Dieve! Man taip bloga!

Tada – pagaliau – blanki šviesa!

Ir veido kontūrai. Milkis! Jis rado žibintą. Jo veidas išblyškęs lyg vaiduoklio, veltinės kasytės tarsi jūržolės krito ant pečių.

– Noriu dingt iš čia, prašau! Išveskit mane.

Elfė. Ji žiaukčiojo. Milkis vienu šuoliu prišoko prie jos, kažkur toliau mačiau Solo šešėlį, jis rėmėsi į sieną ir kumščius spaudė prie akių, man pasirodė, kad girdžiu Darling balsą, bet kitų nemačiau. Pasukome laukan, žingsniavome begaliniu tuneliu, kol urvas mus išspjovė – Milkį, Elfę ir mane. Mefistas tebelaukė

prie įėjimo, jis tučtuojau pašoko. Stovėjo vizgindamas uodega ir garsiai lojo, Elfė pravirko, Milkis ėmė ją guosti. Mėnulio šviesoje įlanka atrodė aplieta sidabru, mėnuo dabar kybojo aukštai danguje, šniokšdamos į uolą dužo bangos. Žvilgtelėjau į kaimyninę salą, bet pamačiau tik neryškų šviesos taškelį. Jis švytėjo tamsoje tarsi nukritusi žvaigždė.

Elfė taip svirduliavo, kad mums teko ją prilaikyti, pagalvojau – jei ji dabar nualps, jis ateis, Tempelhofas ateis. Bet Elfė nenualpo. Ji dar du kartus žiauktelėjo, paskui atsikvėpė ir pasakė, kad jai viskas gerai.

Taigi mes trys per uolas ir mišką patraukėme namo, visi trys sukritome į minkštą kampa. Dar prisimenu, kad Milkio plaukai kuteno man kaklą, kad Elfė kvėpėjo pačiuliais, o Mefistas prigulė man kojas ir suteikė tikrą paguodą.

Kada užmigome, nebeprisimenu.

Tik žinau, kad pabudome ir kad klykavo kiskadas, ir kad kepinanti saulė, šviečianti pro aukštus pravirus langus, buvo kažkokia negailestinga.

Penkiolika

TRISE STOVĖJOME virtuvėje, vos Milkiui užkaitus kavą grįžo Alfa. Purvinais drabužiais, išblyškęs, išsekęs ir sutrikęs. Nuėjo prie šaldytuvo, išsiėmė butelį kolos ir godžiai ištuštino, tada atgalia ranka persibraukė lūpas ir atsirėmė į sieną.

– Kur kiti? – paklausė Milkis.

Alfa gūžtelėjo pečiais. Jo kaklą vėl išpylė raudonis, ir aš pagavau save liepsnojančiose dėmėse ant odos ieškant raštų. Ant Alfos marškinėlių irgi buvo raudona dėmė, staiga ji man krito į akis, nedidelė, bet atrodė lyg sudžiūvęs kraujas.

– Iš urvo išlindau vienas, – tarė Alfa nepakeldamas į mus akių. – Tuoj po jūsų, į kitus nebekreipiau dėmesio. Radau dar vieną žibintą ir ugnies, bet vėliau, miške, pargriuvau, žibintas užgeso, nebegalėjau eiti. Šūdas. Šūdas! Noriu dingt iš čia!

Mes bejėgiškai susizvelgėme. Milkis be paliovos kramtė nagus, Elfė tvirčiau suspaudė pirštais kavos puodelį.

– Jūs irgi nieko negirdėjot, ar ne? – paklausė ji dvejodama. – Turiu galvoj... rūko sirena nekaukė, ar ne?

– Ne! – Milkio atsakymas nuskambėjo tarsi pistoleto šūvis. – Nieko nebuvo. Galbūt kiti dar urve. Mums reikėtų...

– Jokių būdu! – Elfė įnirtingai papurtė galvą. – Nė už ką ten neisiu, ir čia nenorėčiau likti viena... Prašau! – Ji maldaujamai pažvelgė pirma į Milkį, paskui į mudu. Jos akys buvo užtinusios ir paraudusios.

Tylėdami susėdome aplink stiklinį stalą. Elfė spoksojo į puodelį, tarsi nebeįstengtų nuryti daugiau nė gurkšnio, mintis apie valgį visiems atrodė pasibjaurėtina. Mano momenėlis atrodė lyg plonytė labai įtempta medžiaga, kuri tuoj plyš, o nuovargis vis dar buvo surakinęs galvą geležiniais gniaužtais.

– Elfė, – prabilo Milkis. – Mes... mes *privalome* eiti jų ieškoti.

Elfė suvaitojo, tą pat akimirką Mefistas vizgindamas uodega šovė prie durų. Į kambarį įėjo Solo. Atrodė visiškai išsekęs. Paakiai pajuodę, skruostas perrėžtas iki kraujo. Jis šyptelėjo išvargusio, susikrimtusio žmogaus šypsena, joje perskaičiau baimę.

– Kur Džokeris su Darling? – paklausė jis.

Milkis bejėgiškai vyptelėjo.

– Kaip tik norėjom tavęs to paklausti.

Solo nuėjo į virtuvę ir atsuko čiaupą, bet, užuot atsigėręs ar nusiplovęs rankas, tik sustingęs stovėjo ir žiūrėjo, kaip vandens srovė kliokdama dingsta nutekamajame vamzdyje.

– Užsuk pagaliau tą čiaupą! – suriko Elfė. – Kas nutiko, kur buvai visą tą laiką? – Jos žvilgsnis užkliudė Alfa, bet šis tik gūžtelėjo pečiais.

Solo atsigrėžė.

– Buvau urve. Pasilikau ten vienas. – Jis užsuko čiaupą ir skeptiškai žvilgtelėjo į Alfa. – Tikiuosi, kad vienas. Užgesus šviesai, man ėmė baisiai sukstis galva. Suėmė tokie galvos skausmai, kad vos pajėgiau mąstyti. Pamenu tik, kaip kažkieno ranka suėmė mane

už riešo. Jau maniau... – Solo žvilgtelėjo į mane, rodos, jo tamsios akys prašė atleidimo. – Pirmiausia pagalvojau, kad čia tu.

Paskui jis papurtė galvą, tarsi norėtų išguiti iš atminties tai, ką teko išgyventi.

– Mane ėmė pykinti. Manychiau, paprasčiausiai kojos atsisakė. Daugiau nieko neatsimenu. Atrodo, dar kažkas šaukė „šliundra“, bet tada viskas ėmė suktis, ir aš atsijungiau.

Solo nusibraukė nuo kaktos tamsius plaukus ir prikando lūpą. Dieve, koks jis gražus netgi dabar – o gal kaip tik būtent dabar.

– Matyt, užsnūdau, – toliau pasakojo jis. – O kai prabudau, į mano šūksnį niekas neatsiliepė. Po galais!

Solo vėl atsuko čiaupą. Šįkart atsigėrė ir šlapia ranka persibraukė per plaukus, paskui prisėdo prie mūsų. Vilkėjo baisiai purvinus marškinėlius, ir tik dabar pastebėjau, kad ir jo džinsai ties keliais suplyšę, o kelių oda nubrozdinga iki kraujo, tarsi po urvą būtų ropojęs keturiomis – veikiausiai taip ir buvo. Mefistas atsitūpė priešais ir bandė laižyti kelius, bet Solo piktai stumtelėjo jį šalin.

– Prakeiktą amžinybę klaidžiojau toje sušiktoje tamsoje, kol suradau išėjimą. Maniau, ištikšiu kur nors apačioje!

Paskutinį sakinį Solo tiesiog išrėkė, o aš pakėliau akis, nužvelgiau sienas ir lubas ir supratau – šitie žodžiai buvo skirti ne mums.

– O kur kiti? – vėl klustelėjo Milkis. – Džokeris ir Darling? Tu jų nebematei?

– Ar aš neaiškiai pasakiau? – Solo atsistojo ir delnu trinktelėjo per stalą. Akys sužaubavo, aš krūptelėjau. Niršti jam taip netiko. O gal vis dėlto tiko? Staiga vėl prisiminiau mūsų susitikimą kopyčioje – ir naktį jūroje. Karštligišką jo akių žybčiojimą. Ir tai yra jo dalis.

– Juk sakiau, buvau *vienas*, kai atsipeikėjau, – piktai tėškė Solo Milkiui. – Ir tai buvo velniškai nemalonus pabudimas, jei galit įsivaizduoti. – Jis kostelėjo ir suspaudė kumščiais smilkinius, tarsi galvos skausmai būtų kankinę jį smarkiau nei įprastai.

Valandėlę viešpatavo tylą, tada Solo atsistojo.

– Mano berimbau, – tarė jis ir pasisuko į duris. – Mano berimbau liko oloje. – Agresyvumas balse užleido vietą nuovargiui, tai man pasirodė kur kas blogiau. – Einu jo parsinešti. O tada ieškoti kitų. Ar eisit kartu?

Mesėjome su juo – žinoma,ėjome.

Didžiojo namo lentynoje dar buvo likę penki žibintai. Milkis paėmė du, mes – po vieną. Elfė visą kelią kūkčiojo, prie olos verksmas virto nevaldomu gokčiojimu. Milkis pasisiūlė palaukti su ja prie įėjimo, bet Elfė norėjo eiti kartu, šįkart neatsiliko ir Mefistas. Uostinėdamas pasileido pirma visų į koridoriaus tamsą. Aš laikiausi visiškai tyliai, alsavau negiliai, ramiai, tik tankiai kilojosi krūtinė. Dabar pati nebežinau, kodėl aš – taip, kodėl, tiesą sakant, *visi mes* – jau tada šitaip bijojome. Mes juk stebimi, kas mums gali nutikti? Galbūt Džokeris su Darling kur nors pasislėpė ir glamonėjasi, o gal vienas iš jų suėmė kitą už riešo ir nuvedė į slėptuvę, ir dabar slankioja po salą, kad šitas nelemtas Tempelhofo žaidimas dar labiau tampytų nervus. Juk gali šitaip būti, tai visai realu – ypač iš Džokerio gali tikėtis šitokio elgesio. Galbūt taip ir yra, nuliūdusi galvojau – taip, tikrai: taip *turėtų būti*. Ir vis dėlto vidinis virpulys nedingo, priešingai, nuolat stiprėjo, žinojau, kad ir kiti jaučiasi panašiai.

Gaudydami kvapą priėjome urvo vidurį.

Alfos grotuvas tebestovėjo akmenų rato viduryje. Ant grindų gulėjo Džokerio šišos šukės, šalia susivyniojęs tarsi gyvatė mėtėsi kandiklis. Tolėliau gulėjo didysis butelis atsuktu kamšteliu, šalia – klanelis. Ore tebetvyrojo alkoholio kvapas, pajutau, kaip ima pykinti. Elfė tylėjo, laikėsi prie Milkio, šis žibinto šviesoje atrodė blyškus kaip lavonas.

Darling ir Džokerio nebuvo matyti. Solo nuėjo prie galinės urvo sienos, kur buvo palikęs berimbau. Nuo vieno iš stalaktitų atitrūkęs vandens lašas tekstelėjo į balutę apačioje. Elfė suvaitojo.

– Noriu laukan, – pralemeno ji.

Kai jau rengėmės gręžtis, mano žibintas apšvietė įdubą sienoje.

Tai buvo niša, dviejų, gal trijų metrų gylio, ir kai kyštelėjau vidun žibintą, ant grindų pamačiau tamsią šlapią dėmę, šalia jos kažkas bolavo. Šviesusis daiktas buvo medžiagos skiautė, neką didesnė už nosinę. Bet tai nebuvo nosinė. Audinio gabalėlis, kremi-
nė šilko skiautė. Dar nepaėmusi jos į rankas žinojau, kad ji – Darling suknelės.

Šlapia dėmė ant grindų buvo ne vandens, o kraujo.